

Силабус освітнього компоненту ВК

Організація управління в екологічній діяльності

Назва дисципліни:	Організація управління
Рівень вищої освіти:	третій (освітньо-науковий)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=3076
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	ЕКОЛОГІЇ
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Внукова Наталія Володимирівна
Контактний телефон:	(+380) 50 5966911
E-mail:	vnukovanv@ukr.net

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів сукупності знань та навичок щодо типових підходів, методів, які необхідні для виконання професійних завдань в галузі екологічної безпеки.

Предмет вивчення дисципліни – отримання базових знань з науково-методичних основ і стандартів в області формування системи знань і практичних навичок для управління усією сукупністю впровадження принципів сталого розвитку, яке потребує формування стратегічного бачення напрямів розвитку, що ґрунтуються на новій філософії мислення та нових аспектах політичної діяльності.

Основні завдання дисципліни: формування знань, вмінь та уявлень про формування ряду складних управлінських завдань, таких як формування спільного бачення розвитку країни, галузей і регіонів; визначення стратегічних цілей та пріоритетів розвитку; зміцнення інституцій, спрямованих на участь заінтересованих сторін у прийнятті рішень, міжгалузеву і міжрегіональну взаємодію та довгострокове планування, що враховуватиме інтереси майбутніх поколінь; прийняття узгоджених рішень за участі заінтересованих сторін тощо; які необхідні для виконання професійних завдань за спеціальністю.

Тематичний план

№	Назва тем (ЛК, ПР, СР)	Кількість годин	
		очна	вечірня
1	2	3	
1	ЛК: Екологічне управління у концепції сталого розвитку	2	2
	ПР: Управління у екологічній діяльності, як складова частина впровадження Концепції сталого розвитку	2	2
	СР: Екологічна служба підприємства	6	6

2	ЛК: Нормативно-методична система екологічного управління.	2	2
	ПР: Визначення розмірів плати за забруднення ґрунтів	2	2
	СР: Британський стандарт BS 7750 в системі екологічного менеджменту.	6	6
3	ЛК: Інструменти екологічно зорієнтованого управління підприємством.	2	2
	ПР: Аналіз екологічного стану (техногенного навантаження) параметрів біосфери областей України	2	2
	СР: Екологічний аудит у системі екологічного управління.	6	6
4	ЛК: Система екологічного менеджменту підприємства.	2	2
	ПР: Стійкість природного середовища у схемі прийняття «управлінських» рішень.	2	2
	СР: Економічний ефект впровадження СЕМ	6	6
5	ЛК: Еколого-економічні аспекти функціонування підприємств.	2	2
	ПР Розробка та впровадження систем екологічного управління на підприємствах, з акцентом на організаційні аспекти та практичні підходи	2	2
	СР: Забруднення території України та Харківської області.	8	8
6	ЛК: Оцінювання еколого-економічної ефективності діяльності підприємства.	2	2
	ПР Інтеграція сталого розвитку в організаційну структуру екологічних агентств та державних установ	2	2
	СР: 5.Економічне оцінювання шкоди, заподіяної екосистемі екологічними правопорушниками.	8	8
7	ЛК: Концептуальні засади сталого розвитку.	2	2
	ПР Аналіз механізмів міжвідомчої координації в управлінні екологічними проектами на національному та регіональному рівнях	2	2
	СР: Засади розвитку моделей «синьої» та «зеленої економік».	8	8
8	ЛК: Глобальні та національні цілі сталого розвитку.	2	2
	ПР Екологічна освіта та підготовка кадрів у сфері екологічного управління, з урахуванням організаційних стратегій і міжнародного досвіду	2	2
	СР : Передумови розвитку моделі «зеленої економіки» та її основні постулати.	8	8
9	ЛК		
	ПР	-	-

	СР : Особливості розвитку «синьої економіки» як основи «розумного» використання наявних ресурсів.	8	8
10	ЛК		
	ПР	-	-
	СР : «Синя» та «зелена» цифрова трансформація транспортної системи. Екологічно-чистий та мобільний транспорт. Впровадження екологістики в транспортну систему. Інноваційний потенціал у транспортній інфраструктурі.	8	8
11	ЛК		
	ПР	-	-
	СР : Підготовка плану заходів з реалізації стратегії та оцінка фінансового забезпечення реалізації стратегії. Розроблення системи моніторингу реалізації стратегії. Оприлюднення, громадське обговорення та ухвалення стратегії.	8	8
12	ЛК		
	ПР	-	-
	СР: Історичні аспекти створення інформаційного суспільства. Суть і поняття інформації, інформаційної безпеки, захисту інформації. Особливості реалізації цифрових технологій в екотуризмі.	8	8
Разом	ЛК:	16	16
	ПР	16	16
	СР:	88	88

Методи навчання:

- 1) словесні: лекції, пояснення, розповідь тощо;
- 2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій
- 3) практичні: традиційні практичні заняття, лабораторні роботи.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань і контрольних робіт.

1.2 Лабораторні заняття оцінюються якістю виконання звітів про виконання лабораторних робіт.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на

кожній лабораторній роботі за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2»), оцінки заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– **«відмінно»**: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– **«добре»**: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– **«задовільно»**: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– **«незадовільно»**: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63

4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
повторне складання							
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.
- Умовою отримання заліку є:
- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

2 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

2.1 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному/Всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному/Всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів
- участь у міжнародних/Всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у Всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях АФКіС з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

2.2 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

3 Результат навчання оцінюється (*обрати потрібне*):

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 2;
- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з

таблицею 3.

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79	Задовільно		C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74			D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.

35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах;
- «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (<https://rcf.khadi.kharkov.ua/kafedri/mostiv-konstrukcii-i-budivelnosti-mekhaniki-im-vo-rosiiskogo/naukova-dijalnist/akademichna-dobrochesn>);
- «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/science/viddil-intelektualnoji-vlasnosti/perevirka-na-akademichnii-plagiat/?_gl=1*wjfnu)

Основи медичних знань

Рекомендована література

1. Шерстюк Р.П., Малюта Л.Я., Мельник Л.М. Екологічне управління та безпека бізнесу»: конспект лекцій // Тернопіль, 2019. – 335 с.
2. Г.В.Лисиченко, Г.А.Хміль, .В. Барбашев Методологія оцінювання

- екологічних ризиків: підручник – Одеса: «АСТРОПРИНТ», 2011. –225 с.
3. Екологічне право : навч. посіб. / кол. авт. [Резворович К. Р.,Юнін О. С., Кірін Р. С. та ін.]. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. –318 с.ISBN 978-617-645-388-8
4. Системи екологічного управління: сучасні тенденції та міжнародні стандарти. Посібник /С.В. Берзіна, І.І. Яреськовська та ін. – К: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – 134 с. (Бібліотека екологічних знань) ISBN 978-617-7326-29-7
5. Моніторинговий звіт "Цілі сталого розвитку: Україна" – 2021 рік (українська , англійська)
https://www.ukrstat.gov.ua/csr_prezent/2020/ukr/st_rozv/publ/publ.htm

Додаткові джерела:

6. РІШЕННЯ (ЄС) 2022/591 ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ від 6 квітня 2022 року про Загальну програму дій Союзу з навколишнього середовища до 2030 року
https://fra.europa.eu/sites/default/files/2022-01/PD_2022-2024_EN.pdf
7. Дослідження на підтримку оцінки наслідків перегляду Директиви ЄС щодо якості атмосферного повітря.
<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a05c2e91-54db-11ed-92ed-01aa75ed71a1/language-en>

Розробник сілабусу навчальної дисципліни

Н. В. Внукова

Гарант освітньої програми

Н. В. Внукова

Завідувач кафедри

Н. В. Внукова